ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **T. T. T. L.,** zastoupená Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem ul. 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2014, č. j. 2 A 28/2014 - 62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 12. 2014, č. j. 2 A 28/2014 - 62, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „Policie ČR“) ze dne 12. 3. 2014 č. j. CPR-3236-1/ČJ-2014-930310-V234, jímž bylo zamítnuto jako opožděné odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 22. 1. 2014, č. j. KRPA-29673-13/ČJ-2014-000022, o správním vyhoštění.

V odůvodnění rozsudku se městský soud zabýval otázkou opožděnosti odvolání, resp. žádostí o prominutí zmeškání tohoto úkonu ve smyslu ust. § 41 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle městského soudu Policie ČR nepochybila, pokud odmítla odvolání stěžovatelky jako opožděné. Městský soud dospěl dále k závěru, že nebyly splněny podmínky pro prominutí zmeškání úkonu (odvolání), jelikož stěžovatelka k opožděnému odvolání nepřiložila žádost o prominutí zmeškání úkonu. Tuto žádost připojila až k doplnění odvolání. Podle městského soudu nelze žádost o prominutí zmeškání úkonu oddělit od zmeškaného úkonu a nelze také požádat o prominutí zmeškání úkonu teprve při doplnění zmeškaného úkonu, když při podání opožděného blanketního odvolání taková žádost podána nebyla. Pro podporu

svých závěrů odkázal městský soud na svůj rozsudek ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2 A 78/2014 - 21.

Stěžovatelka proti rozsudku městského soudu podala v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti uvedla, že městský soud nesprávně vyložil ust. § 41 odst. 2 správního řádu. Podle stěžovatelky institut navrácení v předešlý stav slouží k odstranění tvrdosti zákona, přičemž 15 denní lhůta stanovená v citovaném ustanovení začne běžet teprve ode dne, kdy odpadne překážka, která bránila včasnému učinění úkonu. Stěžovatelka uvedla, že dne 24. 1. 2014 utrpěla ústřel páteře a léčila se až do 14. 2. 2014, přičemž poté co se uzdravila, vyhledala svou právní zástupkyni, která blanketní odvolání doplnila dne 26. 2. 2014 spolu se zasláním žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Podle stěžovatelky překážka, tj. její zdravotní stav, která bránila včasnému učinění úkonu (podání odvolání), odpadla až dne 14. 2. 2014. Až od tohoto dne začala běžet lhůta 15 dnů pro podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Pokud tedy zástupkyně stěžovatelky podala žádost o prominutí zmeškání úkonu spolu s doplněním odvolání dne 26. 2. 2014, činila tak ve lhůtě stanovené zákonem. Podle stěžovatelky ust. § 41 odst. 2 správního řádu neupravuje situace, kdy žadatel o prominutí zmeškání úkonu učiní zmeškaný úkon a dodatečně požádá o prominutí jeho zmeškání. Správní orgán může činit pouze to, co mu zákon umožňuje, a proto nelze připustit, aby svévolně a bez zákonného podkladu rozšiřoval okruh situací, ve kterých se žádostmi zabývat nebude. Tímto postupem byla porušena zásada vyjádřena v čl. 2 odst. 3 Ústavy. Tento postup je navíc nutno považovat za rozporný s dobrými mravy. Stěžovatelka také namítala, že městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku odkázal na svůj rozsudek ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2 A 78/2014 - 21, který se jí však nepodařilo žádným způsobem dohledat, a s jehož obsahem se tudíž nemohla seznámit. Proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Policie ČR ve vyjádření ke kasační stížnosti v plném rozsahu odkázala na rozsudek městského soudu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a odst. 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka, přičemž neshledal vady uvedené v odst. 4 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v kasační stížnosti namítala i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku městského soudu, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto stížním důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti vychází z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. pod č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. pod č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura, např. nález ze

dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. pod č. 64/2007 Sb. ÚS), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*“

Z napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud při svém rozhodování posuzoval zákonnost napadeného rozhodnutí Policie ČR v mezích podané správní žaloby. Z napadeného rozsudku vyplývá, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku městského soudu je rovněž patrné, z jakých důvodů obstojí žalobou napadené rozhodnutí Policie ČR, resp. proč má městský soud vyslovené právní závěry tohoto správního orgánu za správné a naopak, z jakých důvodů má žalobní námitky stěžovatelky za liché, mylné a vyvrácené. Nejvyšší správní soud proto neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

Stěžovatelka dále namítala, že městský soud odkázal na svůj rozsudek ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2 A 78/2014 - 21, který se jí však nepodařilo dohledat, a proto se s jeho obsahem nemohla seznámit. Stěžovatelka má pravdu v tom, že uvedený rozsudek není zveřejněn v databázi Nejvyššího správního soudu, která je dostupná na adrese www.nssoud.cz a která obsahuje rozhodnutí jak Nejvyššího správního soudu, tak krajských soudů, které byly napadeny kasační stížností. Avšak skutečnost, že se stěžovatelka nemohla seznámit s obsahem uvedeného rozsudku, nezpůsobuje ani nepřezkoumatelnost, ani nezákonnost napadeného rozsudku, jelikož z jeho odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se městský soud řídil a z jakého důvodu nepovažoval právní argumentaci stěžovatelky v žalobě za důvodnou. Odkaz na uvedený rozsudek byl pouze podpůrným argumentem pro závěry uvedené v odůvodnění napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval stížní námitkou nesprávného právního posouzení věci.

Podle ust. § 169 odst. 5 věta první zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) lze proti rozhodnutí o správním vyhoštění podat odvolání do 5 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí; jde-li o rozhodnutí o správním vyhoštění cizince mladšího 18 let, činí lhůta pro odvolání 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Podle obsahu správního spisu rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 22. 1. 2014, č.j. KRPA-29673-13/ČJ-2014-000022, bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a bod 2 zákona o pobytu cizinců a zároveň jí byla stanovena doba dvou let, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států EU. Důvodem vyhoštění bylo, že stěžovatelka pobývala na území České republiky několik let nelegálně. Ze správního rozhodnutí dále vyplývá, že stěžovatelka předtím pobývala nelegálně na území Spolkové republiky Německo, odkud byla rovněž vyhoštěna. Rozhodnutí obsahuje poučení, že proti němu lze podat odvolání ve lhůtě 5 dnů ode dne jeho doručení podle ust. § 169 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelce bylo toto rozhodnutí doručeno dne 22. 1. 2014 za přítomnosti tlumočníka z vietnamského jazyka, který stěžovatelce tlumočil obsah předmětného rozhodnutí včetně poučení o odvolání. Stěžovatelka pak za přítomnosti tlumočníka správnímu orgánu I. stupně potvrdila, že rozhodnutí zcela porozuměla. Proti tomuto rozhodnutí byla podána dvě identická blanketní odvolání stěžovatelky. První bylo předáno k přepravě České poště dne 7. 2. 2014 a druhé dne 10. 2. 2014. Dne 24. 2. 2014 stěžovatelka udělila plnou moc k zastupování advokátce Mgr. Nadě Smetanové, která dne 25. 2. 2014 doplnila odvolání a zároveň požádala o prominutí zmeškání úkonu (odvolání). Žádost odůvodnila tím, že v době od 24. 1. 2014 do 14. 2. 2014 byla stěžovatelka v léčení pro poruchu statiky a dynamiky LS páteře, což doložila stručnou lékařskou zprávou MUDr. J. K.

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že stěžovatelka, ač řádně poučena, nepodala odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění v zákonné lhůtě ve smyslu ust. § 169 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka odvolání předala k poštovní přepravě dne 7. 2. 2014, ačkoliv posledním dnem lhůty k jeho podání bylo pondělí 27. 1. 2014. Odvolání tak bylo podáno po uplynutí zákonné lhůty, tj. opožděně.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval stížní námitkou vztahující se k žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Je nesporné, že právní úprava umožňuje prominutí zmeškání úkonu. Podle ust. § 41 odst. 2 správního řádu může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Podle odst. 4 citovaného ustanovení promine správní orgán zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.

Pro aplikaci institutu prominutí zmeškání úkonu však musí být splněny všechny zákonné podmínky. První podmínkou je, že žádost musí být učiněna do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu). Za takovou překážku lze přitom považovat pouze existenci „*závažného důvodu*“ (§ 41 odst. 4 správního řádu). Další podmínkou pak je, že s požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu). V citovaném ustanovení se

explicitně stanoví i to, že se nepřihlíží k žádosti, pokud k ní není připojen zmeškaný úkon. Nejvyšší správní soud se proto zabýval tím, zda tyto podmínky byly v dané věci splněny.

Odhlédne-li Nejvyšší správní soud od toho, že stěžovatelka s pozdě podaným odvoláním nepožádala současně o prominutí zmeškaného úkonu, je třeba posoudit, zda existovala překážka (závažný důvod), která bránila stěžovatelce učinit zmeškaný úkon, a zda by bylo vůbec možno prominout zmeškání úkonu. Stěžovatelka tvrdí, že důvodem, pro který nemohla podat odvolání, byla její zdravotní indispozice v období od 24. 1. 2014 do 14. 2. 2014. Podle Nejvyššího správního soudu je závažnost důvodu nutno posuzovat podle okolností konkrétního případu. Tyto závažné důvody, které představují překážku, která bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon, musí být objektivní povahy (srv. Vedral, J. *Správní řád: komentář*. 2. vyd. Praha : Ivana Hexnerová – Bova Polygon, 2012, s. 458). Mezi tyto důvody nepochybně může patřit nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení. I tento důvod, jako ostatně každý jiný, však může vést k prominutí zmeškání jen tehdy, pokud „*brání v učinění úkonu*“. To v daném případě splněno není. I přes tvrzené zdravotní důvody bylo odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění podáno, a to dokonce opakovaně (dne 7. 2. 2014 a dne 10. 2. 2014). Zdravotní stav stěžovatelky ke dni 7. 2. 2014, tj. ke dni podání prvního odvolání, již nepředstavoval takovou překážku, která by jí bránila učinit zmeškaný úkon, tj. podat odvolání. Proto není důvodné stěžovatelčino tvrzení, že překážka, která jí bránila úkon učinit, odpadla až dne 14. 2. 2014. Lhůta pro podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu tedy začala běžet ode dne 7. 2. 2014, nikoliv až ode dne 14. 2. 2014, jak tvrdí stěžovatelka. Konec lhůty pro podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu proto připadl, s ohledem na ust. § 40 správního řádu, na pondělí dne 24. 2. 2014. Stěžovatelka však žádost o prominutí zmeškání úkonu podala až dne 25. 2. 2014, přičemž Policii ČR bylo toto podání doručeno až dne 26. 2. 2014, a tedy zjevně po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty k podání této žádosti. Stěžovatelka tak nepodala odvolání v zákonné lhůtě a nebyly dány ani důvody k prominutí zmeškání úkonu. Stěžejní otázka byla tedy městským soudem posouzena v souladu se zákonem.

Na základě shora uvedeného nejsou důvodné ani navazující stížní námitky související s otázkou, zda je nutno podat žádost o prominutí zmeškání úkonu a zmeškaný úkon společně. Podle Nejvyššího správního soudu postupovala Policie ČR v souladu se zákonem a v jeho mezích, pokud zamítla odvolání stěžovatelky jako opožděné. Jak již bylo výše uvedeno, správní řád připouští prominutí zmeškání lhůty pouze při splnění všech zákonných podmínek ve smyslu ust. § 41 správního řádu. Správní řád explicitně neupravuje situace, kdy žadatel o prominutí zmeškání úkonu učiní zmeškaný úkon a dodatečně, avšak v 15 denní lhůtě ode dne odpadnutí překážky, požádá o prominutí jeho zmeškání. Správní řád pouze stanoví podmínky, které musí být splněny, aby bylo možno žádosti o prominutí vyhovět. Ty však v daném případě splněny nebyly. Z výše uvedených důvodů Policie ČR v dané věci neporušila čl. 2 odst. 3 Ústavy, podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, neboť postupovala právě v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Je-li daný postup v souladu se zákonem a Ústavou, nelze ho považovat ani za porušující dobré mravy.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval v řízení o kasační stížnosti o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a Policii ČR žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu